

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 02 Şubat 2023
Sayı : 2498

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesiyle sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Süleyman BÜLBÜL

Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 02 Şubat 2023	Esas No: 2/4925

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 2 Şubat 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 2 Şubat 2023
No: 1164586

GENEL GEREKÇE

Engelli yurttaşların işgücü piyasasındaki durumlarına bakıldığında hem işgücüne katılım oranları hem de istihdam oranlarının çok düşük seviyelerde olduğu görülmektedir. 9

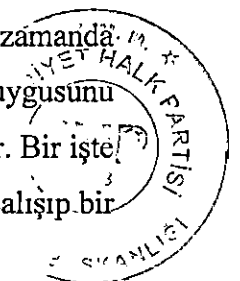
Yurttaşların fiziksel ve sosyal yönden varlığını sürdürebilmesi çoğu zaman yeterli gelir elde edebileceği bir işe sahip olmasına bağlıdır. Dolayısıyla bir iş bulup çalışmak, engelli yurttaşlar açısından da sürekli ve düzenli bir gelire sahip olabilmenin ön koşuludur. Ayrıca; çoğu kez ücret gelirinden başka bir geliri bulunmayan ya da bakmakla yükümlü olduğu kişilerle birlikte yaşadıkları için bir işe sahip olmaları ihtiyaç olmaktan çok, yaşamsal bir zorunluluktur.

Anayasa'nın 10'uncu Maddesindeki "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." hükmü ile her yurttaşın Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu güvence altına alınmıştır.

Yine Anayasa'nın 17'nci maddesinde belirtilen; "herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir" hükmü ve 49'uncu maddesinde yer alan; "çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir" hükmü ile de tüm yurttaşların çalışma hakkına sahip olduğu belirtilmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23'üncü maddesinde; "Herkesin çalışma, işini özgürce seçme, adil ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır" ifadesiyle birlikte çalışma hakkının önemine vurgu yapılmaktadır. Ancak engelli yurttaşların özellikle işverenlerin yasal bir zorunluluk olmaksızın işyerlerinde istihdam etmek istememeleri nedeniyle istihdam daha çok devlet müdahaleleri ve yasal düzenlemelerle gerçekleştirilmektedir.

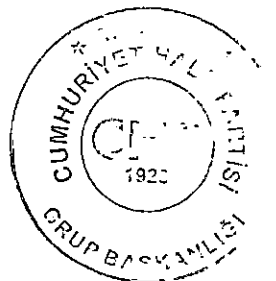
Öte yandan çalışmak, insanlara sadece gelir sağlayan bir uğraş değil aynı zamanda insanların kişiliklerinin gelişmesine yardımcı olan ve kendilerine olan güven duygusunu pekiştiren bir araçtır. Dolayısıyla insanlar salt gelir elde etmek amacıyla çalışmazlar. Bir işte çalışıp başarılı olmak bireyleri mutlu kılan bir yaşam biçimidir. Böylelikle bireyler çalışıp bir-

değer yaratmanın övüncüyle içinde yaşadıkları toplumun gelişmesine katkıda bulunur ve toplumla bütünleşirler.

4857 Sayılı İş Kanunun 30'uncu maddesine göre, işverenler, eli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli çalıştırmakla yükümlüdürler.

Kamudaki engelli memur ve işçi kotasının daha fazla gecikmeden doldurulması ve özel sektör ile kamuda, engelli çalıştırma kotasının en az yüzde 6'ya çıkarılması gerekmektedir. Bu kapsamda, 4587 Sayılı Kanunun 30'uncu maddesinde engelli çalıştırılması zorunluluğuna ilişkin oranın arttırılması teklif edilmektedir.

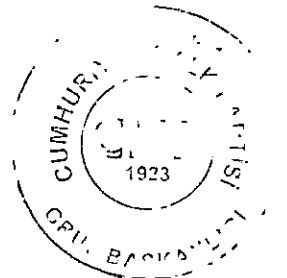

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İş Kanununda değişiklik yapılarak engelli bireylerin, diğer bireylerle eşit koşullarda çalışma hakkı verilmesi, engellilerin, çalışma ortamında serbestçe seçtikleri bir işle hayatlarını kazanmaları, nitelikli ve insan onuruna yakışır istihdam sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA

DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunun 30 uncu maddesinin 1 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde altı engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde altı engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.’

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

